

УДК 331.1:33

DOI: 10.30857/2786-5398.2024.3.9

Ігор А. Крисоватий
Західноукраїнський національний університет, Тернопіль, Україна
**ФІНАНСОВО-ПРОМИСЛОВИЙ ФЕНОМЕН:
УРБАНІСТИКА ТА ІННОВАЦІЙНІ ПАРКИ**

Фінансово-промисловий феномен відображає синергію між фінансовими ресурсами, промисловим виробництвом та інноваційною діяльністю, створюючи нові можливості для економічного розвитку міст. Саме тому, в представленій роботі розглянуті основні аспекти становлення сучасної урбаністики та розвитку інноваційних парків, обґрунтовано особливість поєднання інновацій та урбаністики саме в розрізі формування фінансово-промислового феномену. Основною метою роботи є визначення основних аспектів розвитку сучасної урбаністики та інноваційних парків, а також обґрунтування формування фінансово-промислового феномену на основі інновацій та урбаністики. Методи, що були використані в представленій роботі: методи аналізу та синтезу, методи індукції та дедукції, метод порівняння, метод систематизації, абстрактний метод, метод узагальнення, графічний та табличний методи. Основними результатами представленої роботи можливо зазначити наступне, що урбаністичні концепції, які інтегрують фінансові та промислові аспекти, дозволяють створювати ефективні моделі розвитку, які сприяють залученню інвестицій, створенню робочих місць і покращенню якості життя населення. Інноваційні парки, що поєднують науково-дослідницькі установи, технологічні компанії, стартапи та бізнес-інкубатори, стають центрами розвитку інновацій та технологічного прогресу. Вони забезпечують сприятливе середовище для взаємодії між науковою спільнотою, бізнесом та урядовими структурами, що сприяє прискоренню процесів комерціалізації наукових досліджень і розробок. Таким чином, фінансово-промисловий феномен, урбаністика та інноваційні парки є взаємопов'язаними та взаємодоповнюючими елементами, що формують сучасний економічний та просторовий ландшафт міст. Їхній розвиток є ключовим фактором у досягненні стійкого економічного зростання та підвищенні конкурентоспроможності міст на глобальному рівні.

Ключові слова: урбаністика; цифрова економіка; економічний процес; цифровізація; глобалізація; цифровий ринок; інновації; інноваційна активність; високотехнологічний ринок; високі технології; конкурентоспроможність; високотехнологічні підприємства.

Ihor A. Krysovaty
West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine
**FINANCIAL AND INDUSTRIAL PHENOMENON:
URBAN PLANNING AND INNOVATION PARKS**

The financial and industrial phenomenon reflects the synergy between financial resources, industrial production and innovative activities, creating new opportunities for the economic development of cities. That is why, in the presented work, the main aspects of the formation of modern urbanism and the development of innovation parks are considered, the peculiarity of the combination of innovations and urbanism is substantiated precisely in terms of the formation of a financial and industrial phenomenon. The main goal of the work is to determine the main aspects of the breakdown of modern urbanism and innovation parks, as well as to substantiate the formation of a financial and industrial phenomenon based on innovation and urbanism. Methods used in the presented work: methods of analysis and synthesis, methods of induction and deduction, method of comparison, method of systematization, abstract method, method of generalization, graphical and tabular methods. The main results of the work presented are that urban concepts that integrate financial and industrial aspects make it possible to create effective development models that

contribute to attracting investments, creating jobs and improving the quality of life of the population. Innovation parks, combining research institutions, technology companies, startups and business incubators, are becoming centers of innovation development and technological progress. They provide a favorable environment for interaction between the scientific community, business and government structures, which helps to accelerate the commercialization of scientific research and development. Thus, the financial and industrial phenomenon, urbanism and innovation parks are interconnected and complementary elements that form the modern economic and spatial landscape of cities. Their development is a key factor in achieving sustainable economic growth and increasing the competitiveness of cities at the global level.

Keywords: *urban planning; digital economy; economic process; digitalization; globalization; digital market; innovation; innovation activity; high-tech market; high technologies; competitiveness; high-tech enterprises.*

Постановка проблеми. В сучасному світі глобалізація і технологічний прогрес змінюють не лише економічний ландшафт, але й соціальну та просторову структуру міст. Фінансово-промисловий феномен поєднання інновацій, проривних технологій, фінансових аспектів суспільної діяльності, який в свою чергу, базується на економічних, промислових та фінансових засадах розвитку, стає його основою та у свою чергу забезпечує подальший розвиток та становлення урбаністики та інноваційних парків. Урбаністика, як наука про міста та їх розвиток, включає в себе комплексне планування та управління міським середовищем з урахуванням економічних, соціальних і екологічних факторів. Інноваційні парки, в свою чергу, є ключовими елементами сучасної урбаністики, спрямованими на стимулювання інновацій та економічного зростання.

Фінансово-промисловий феномен відображає синергію між фінансовими ресурсами, промисловим виробництвом та інноваційною діяльністю, що створює нові можливості для економічного розвитку міст. Урбаністичні концепції, що інтегрують фінансові та промислові аспекти, дозволяють створювати ефективні моделі розвитку, які сприяють залученню інвестицій, створенню робочих місць і покращенню якості життя населення.

Інноваційні парки, що поєднують науково-дослідницькі установи, технологічні компанії, стартапи та бізнес-інкубатори, стають центрами розвитку інновацій та технологічного прогресу. Вони забезпечують сприятливе середовище для взаємодії між науковою спільнотою, бізнесом та урядовими структурами, що сприяє прискоренню процесів комерціалізації наукових досліджень і розробок.

Таким чином, фінансово-промисловий феномен, урбаністика та інноваційні парки взаємопов'язані елементи, що формують сучасний економічний та просторовий ландшафт міст. Їхній розвиток є ключовим фактором у досягненні стійкого економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності міст на глобальному рівні. Саме таке підґрунтя дає можливість стверджувати актуальність та своєчасність розгляну представленої проблематики.

Аналіз сучасної літератури. Представлена проблематика дослідження є сьогодні актуальною та своєчасною та відображає сучасні тенденції в розвитку соціальної безпеки міст, економічного розвитку, урбанізації та урбаністики, а також становлення індустрії 5.0 та розвитку «розумних» міст. Дослідження проблематики розвитку цифрових технологій, високих технологій, інноваційної активності та інноваційного розвитку, фінансової та цифрової інклюзії знайшли своє відображення в роботах О. Біловодської, Н. Гавкалової, В. Гриньової, О. Десятнюк, Г. Дугинець, О. Іващенко, А. Крисоватого, О. Кузьміна, О. Мних, М. Окландера, І. Отенко, В. Панченка, В. Пономаренка, О. Приятельчук, О. Птащенко, Н. Резнікової, О. Собко, О. Сохацької, Т. Шталь, О. Яценко та інших.

В роботах L. Branscomb, F. Kodama, R. Florida [1, 4, 17, 18], J. Doran, N. McCarthy, M. O'Connor [3], D. Harvey [5], M. Rubmann [8] представлено особливості розвитку сучасної урбаністики та її вплив на розвиток сучасного «розгубленого міста».

Представлені дослідження підкреслюють важливість розгляду окремих елементів представленої проблематики через їх динамічний розвиток під впливом глобалізації, цифровізації та трансформаційних змін.

Мета. Мета поточного дослідження полягає в визначенні основних аспектів розвитку сучасної урбаністики та інноваційних парків, а також обґрунтування формування фінансово-промислового феномену на основі інновацій та урбаністики.

Результати дослідження. Спираючись на дослідження зарубіжних та вітчизняних вчених і економістів [1, 3–5, 8, 9, 12–14, 17, 18] зауважимо, що фінансово-промисловий феномен, або фінансово-промислова група, відноситься до інтеграції та взаємодії між фінансовими інститутами (банками, інвестиційними фондами тощо) і промисловими компаніями. Представлене поняття виникло у відповідь на потребу в більш тісній координації та співпраці між фінансовим та виробничим секторами економіки. В таблиці 1 представимо основні характеристики фінансово-промислового феномену.

Таблиця 1

Основні характеристики фінансово-промислового феномену

Елемент	Характеристика
Синергія	Співпраця між фінансовими і промисловими компаніями може призвести до створення додаткової вартості, яку жодна з цих компаній не могла б створити самостійно. Фінансові ресурси допомагають промисловим компаніям швидше розвиватися, а промислові компанії забезпечують стабільний дохід для фінансових інститутів.
Диверсифікація ризиків	Об'єднання фінансових і промислових активів дозволяє зменшити ризики шляхом диверсифікації. Наприклад, якщо один сектор економіки переживає спад, інший може залишатися стабільним або навіть зростати, що компенсує втрати.
Ефективність управління	Завдяки централізованому управлінню ресурсами і координації діяльності можна досягти більшої ефективності в управлінні активами і фінансами.
Інновації	Фінансово-промислові групи можуть інвестувати в нові технології та розробки, що сприяє інноваціям і підвищує конкурентоспроможність компаній.
Економія на масштабах	Об'єднання ресурсів і виробничих потужностей дозволяє досягти економії на масштабах, що знижує витрати на одиницю продукції.

Джерело: складено на основі джерел [2, 3, 4, 6, 10, 11, 13, 14, 18].

Отже, спираючись на зазначене вище, можливо стверджувати, що взаємозв'язок урбаністики та інноваційних парків є важливим аспектом становлення фінансово-промислового феномену, оскільки сучасні міста виступають центрами економічного зростання, технологічних інновацій та розвитку підприємництва. Урбаністика, як наука про планування та розвиток міських територій, створює сприятливе середовище для розміщення інноваційних парків, які є ключовими елементами фінансово-промислових груп. Особливості взаємозв'язку представимо в таблиці 2.

Прикладами успішної реалізації такої взаємодії можливо представити Силіконову долину в Сполучених штатах Америки (регіон з розвинутою інфраструктурою, високим рівнем освіти та сприятливим бізнес-кліматом став глобальним центром технологічних інновацій) та Шеньчжень в КНР (Шеньчжень перетворився на центр високотехнологічного виробництва та інновацій завдяки сприятливому інвестиційному клімату та розвитку

інфраструктури). Таким чином, взаємозв'язок урбаністики та інноваційних парків відіграє ключову роль у становленні та розвитку фінансово-промислових феноменів, сприяючи економічному зростанню, інноваціям та соціально-економічній стабільності міських територій.

Таблиця 2

Основні аспекти взаємозв'язку урбаністики та інноваційних парків

Аспект	Урбаністика	Інноваційний парк
Міське планування та інфраструктура	Урбаністика займається розробкою планів розвитку міст, враховуючи потреби в інфраструктурі, транспорті, комунальних послугах та житлових зонах, що забезпечує ефективну інтеграцію інноваційних парків у міське середовище	Інноваційні парки потребують сучасної інфраструктури, яка включає швидкісні інтернет-з'єднання, надійні енергетичні ресурси та зручний транспорт
Залучення інвестицій	Урбаністика сприяє створенню сприятливого інвестиційного клімату в містах, що може включати податкові пільги, підтримку стартапів та розвиток бізнес-інкубаторів	Інноваційні парки, як частина фінансово-промислових груп, залучають інвестиції у науково-дослідні та дослідно-конструкторські проекти, що сприяє економічному зростанню міста
Розвиток людського капіталу	Міста з розвиненою урбаністикою створюють умови для високоякісної освіти, професійної підготовки та розвитку талантів, що забезпечує наявність кваліфікованих кадрів для інноваційних парків	Інноваційні парки, у свою чергу, сприяють залученню молодих талантів та науковців, пропонуючи їм сучасні робочі місця та можливості для розвитку
Соціально-економічний розвиток	Урбаністика забезпечує соціально-економічну стабільність міст, створюючи умови для життєдіяльності та розвитку громад	Інноваційні парки сприяють економічному зростанню міста, створюючи нові робочі місця та стимулюючи розвиток суміжних секторів економіки
Екологічна стійкість	Сучасна урбаністика включає принципи сталого розвитку та екологічної стійкості, що означає збереження природних ресурсів, розвиток зеленої інфраструктури та зменшення впливу на навколишнє середовище	Інноваційні парки, як частина фінансово-промислових груп, можуть впроваджувати екологічно чисті технології та сприяти розвитку «зелених» інновацій
Культурний і соціальний розвиток	Створює привабливе середовище для життя та роботи	Підвищує рівень взаємодії між різними секторами суспільства та сприяє обміну знаннями та ідеями
Підтримка стартапів і підприємництва	Розвиток спеціальних економічних зон та кластерів	Інноваційні парки зазвичай мають бізнес-інкубатори та акселератори, які надають підтримку стартапам, забезпечуючи доступ до фінансування, консультаційних послуг та ресурсів

Продовження табл. 2

Аспект	Урбаністика	Інноваційний парк
Міжнародна співпраця та інтеграція	Сприяє розвитку міжнародних зв'язків та співпраці через створення інтернаціональних бізнес-центрів, зон вільної торгівлі та організацію міжнародних заходів	Слугує своєрідною платформою для міжнародного співробітництва, залучаючи міжнародні компанії та інвесторів, сприяючи обміну технологіями та ноу-хау
Розвиток смарт-міст	Сучасна урбаністика часто включає концепцію смарт-міст, які використовують технології IoT, Big Data та AI для підвищення ефективності міської інфраструктури та послуг	Є важливими центрами розробки та впровадження смарт-технологій, які можуть бути інтегровані в урбаністичні проекти для покращення якості життя мешканців

Джерело: сформовано на основі [4, 6, 8, 9, 12, 13, 17].

Таблиця 3

Обґрунтування основних аспектів фінансово-промислового феномену

Аспект	Обґрунтування
Інтеграція фінансових і промислових компонентів	Фінансово-промисловий феномен забезпечує синергію між різними секторами економіки, сприяючи підвищенню ефективності та продуктивності, що створює умови для залучення інвестицій, розвитку промислових підприємств і підвищення конкурентоспроможності міст.
Роль урбаністики у розвитку міст	Урбаністика, як наука про розвиток міських середовищ, дозволяє ефективно планувати і управляти просторовим розвитком міст. Вона враховує економічні, соціальні та екологічні фактори, що сприяє створенню комфортного і безпечного міського середовища.
Інноваційні парки як катализатори інновацій	Інноваційні парки стають центрами технологічного прогресу і інноваційної діяльності. Вони забезпечують сприятливі умови для взаємодії між науковими установами, технологічними компаніями та стартапами, що сприяє комерціалізації наукових розробок і впровадженню нових технологій.
Соціально-економічний вплив	Фінансово-промисловий феномен та інноваційні парки мають значний вплив на соціально-економічний розвиток міст. Вони сприяють створенню нових робочих місць, підвищенню рівня зайнятості, розвитку інфраструктури і покращенню якості життя населення.
Глобальна конкурентоспроможність	Завдяки фінансово-промислому феномену та інноваційним паркам міста стають більш конкурентоспроможними на глобальному ринку. Вони приваблюють міжнародні інвестиції, таланти та технології, що сприяє їхньому стійкому економічному зростанню.
Перспективи розвитку	Подальший розвиток фінансово-промислового феномену, урбаністики та інноваційних парків залежить від підтримки держави, ефективного управління та інвестицій в інфраструктуру і технології. Важливо продовжувати розвивати інноваційні екосистеми, що сприяють стійкому розвитку та підвищенню конкурентоспроможності міст.

Джерело: авторська систематизація.

Висновки. Фінансово-промисловий феномен, що об'єднує економічні, промислові та фінансові аспекти, відіграє ключову роль у сучасному розвитку міст і формуванні їхнього економічного потенціалу. В рамках цього феномену урбаністика та інноваційні парки стають важливими елементами, які сприяють економічному зростанню та соціально-культурному розвитку. Саме тому я якості висновки представленого дослідження в таблиці 3 представимо

основні аспекти представлено феномену та їх обґрунтування в господарських реаліях сьогодення.

Узагальнюючи представлене вище, зазначимо, що фінансово-промисловий феномен, урбаністика та інноваційні парки є невід'ємними компонентами сучасного міського розвитку. Їхня інтеграція та взаємодія забезпечують економічне зростання, соціальний прогрес і підвищення якості життя, роблячи міста більш привабливими та конкурентоспроможними у глобальному контексті.

References

Література

1. Branscomb, L., Kodama, F., Florida, R. (1999). *Industrializing Knowledge: University-Industry Linkages in Japan and the United States*. MIT Press.
1. Branscomb L., Kodama F., Florida R. *Industrializing Knowledge: University-Industry Linkages in Japan and the United States*. MIT Press, 1999.
2. Desyatnyuk, O., Muravskiy, V., Shevchuk, O., Oleksiiv, M. (2022). Dual use of Internet of Things technology in accounting automation and cybersecurity. *12 th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*, P. 360–363. DOI: 10.1109/ACIT54803.2022.9913080, URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85141153727&origin=resultslist&sort=plf-f>.
2. Desyatnyuk O., Muravskiy V., Shevchuk O., Oleksiiv M. Dual use of Internet of Things technology in accounting automation and cybersecurity. *12 th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*. 2022. P. 360–363. DOI: 10.1109/ACIT54803.2022.9913080, URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85141153727&origin=resultslist&sort=plf-f>.
3. Doran, J., McCarthy, N., O'Connor, M. (2018). The role of entrepreneurship in stimulating economic growth in developed and developing countries. *Cogent Economics & Finance*, No. 6 (1), Art. 1442093. DOI: <https://doi.org/10.1080/23322039.2018.1442093>.
3. Doran J., McCarthy N., O'Connor M. The role of entrepreneurship in stimulating economic growth in developed and developing countries. *Cogent Economics & Finance*. 2018. No. 6 (1). Art. 1442093. DOI: <https://doi.org/10.1080/23322039.2018.1442093>.
4. Florida, R. (2002). *The Rise of the Creative Class. And How It's Transforming Work, Leisure and Everyday Life*. Basic Books.
4. Florida R. *The Rise of the Creative Class. And How It's Transforming Work, Leisure and Everyday Life*. Basic Books, 2002.
5. Harvey, D. (2012). *Rebel Cities: From the Right to the City to the Urban Revolution*. London, New York: Verso.
5. Harvey D. *Rebel Cities: From the Right to the City to the Urban Revolution*. London, New York: Verso, 2012.
6. Krysovaty, A., Ptashchenko, O. (2023). The mechanism of entrepreneurial innovation system in institutions of higher education. *Economics of Development*, No. 22 (2), P. 51–60. DOI: <https://doi.org/10.57111/econ/2.2023.51>. URL: <https://ecdev.com.ua/uk/journals/t-22-2-2023/mekhanizm-pidpriyemnitskoyi-innovatsiynoyi-sistemi-u-zakladakh-vishchoyi-osviti>.
6. Krysovaty A., Ptashchenko O. The mechanism of entrepreneurial innovation system in institutions of higher education. *Economics of Development*. 2023. No. 22 (2). P. 51–60. DOI: <https://doi.org/10.57111/econ/2.2023.51>. URL: <https://ecdev.com.ua/uk/journals/t-22-2-2023/mekhanizm-pidpriyemnitskoyi-innovatsiynoyi-sistemi-u-zakladakh-vishchoyi-osviti>.

7. Krysovatyu, A., Ptashchenko, O., Kurtsev, O., Arutyunyan, O. (2024). The Concept of Inclusive Economy as a Component of Sustainable Development. *Problemy Ekorozwoju/Problems of Sustainable Development*, No. 1, P. 164–172. URL: <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/5755/4346>.
8. Rubmann, M. (2015). Industry 4.0: The Future of Productivity and Growth in Manufacturing Industries. The Boston Consulting Group. Inc. URL: https://www.bcg.com/publications/2015/engineered_products_project_business_indust474ry_4_future_productivity_growth_manufacturing_industries.aspx.
9. Krysovatyi, A. I., Sokhatska, O. M., Skavronska, I. V. et al. (2018). Chetverta promyslova revoliutsiia: zmina napriamiv mizhnarodnykh investytsiinykh potokiv: monohrafiia [The fourth industrial revolution: changing directions of international investment flows: monograph]. Ed. A. I. Krysovatyi and O. M. Sokhatska. Ternopil: Osadtsa Yu. V. 480 p. [in Ukrainian].
10. Krysovatyu, A., Desiatniuk, O., Ptashchenko, O. (2023). Digital inclusion: financial and marketing aspects. *Journal of Strategic Economic Research*, № 3 (14), P. 93–102. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.3.10. URL: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/08/3-2023-10.pdf>.
11. Ptashchenko, O. V. (2018). Transformation of the global economic space in the present. *Visnyk Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu im. V. Dalia = Bulletin of the Eastern Ukrainian National University named after V. Dalia*, Vol. 4 (245), P. 14–18 [in Ukrainian].
12. Ptashchenko, O., Reznikova, N., Ivashchenko, O. (2023). Mizhnarodni stratehichni aliansy v umovakh tsyfrovyykh transformatsii i rozvytku rynku danykh [International strategic alliances in the context of digital transformation and data market development]. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*, № 2 (12), P. 214–227. DOI: <https://doi.org/10.32750/2023-0218>. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/250> [in Ukrainian].
7. Krysovatyu A., Ptashchenko O., Kurtsev O., Arutyunyan O. The Concept of Inclusive Economy as a Component of Sustainable Development. *Problemy Ekorozwoju/Problems of Sustainable Development*. 2024. No. 1. P. 164–172. URL: <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/5755/4346>.
8. Rubmann M. Industry 4.0: The Future of Productivity and Growth in Manufacturing Industries. The Boston Consulting Group. Inc., 2015. URL: https://www.bcg.com/publications/2015/engineered_products_project_business_indust474ry_4_future_productivity_growth_manufacturing_industries.aspx.
9. Крисоватий А. І., Сохацька О. М., Скавронська І. В. та ін. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: монографія. За наук. ред. А. І. Крисоватого та О. М. Сохацької. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2018. 480 с.
10. Крисоватий А., Десятнюк О., Птащенко О. Digital inclusion: financial and marketing aspects. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2023. № 3 (14). С. 93–102. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.3.10. URL: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/08/3-2023-10.pdf>.
11. Птащенко О. В. Transformation of the global economic space in the present. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. 2018. Вип. 4 (245). С. 14–18.
12. Птащенко О., Резнікова Н., Іващенко О. Міжнародні стратегічні альянси в умовах цифрових трансформацій і розвитку ринку даних. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2023. № 2 (12). С. 214–227. DOI: <https://doi.org/10.32750/2023-0218>. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/250>.

13. Ptashchenko, O. (2023). Systema sotsialnoi bezpeky mista v umovakh tsyfrovoy transformatsii [The social security system of the city in the conditions of digital transformation]. *Visnyk skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu im. V. Dalia = Bulletin of the Eastern Ukrainian National University named after V. Dalia.*, Vol. 4 (280), P. 41–46, DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2023-280-4-41-46>.
13. Птащенко О. Система соціальної безпеки міста в умовах цифрової трансформації. *Вісник східноукраїнського національного університету ім. В. Даля.* 2023. Вип. 4 (280). С. 41–46, DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2023-280-4-41-46>.
14. Sobko, O., Krysovaty, I. A. Vdoskonalennia upravlinnia innovatsiinymy proektamy ta pozhvavlennia innovatsiinoi aktyvnosti pidpriemstv Ukrainy [Improving the management of innovative projects and revitalizing the innovative activity of Ukrainian enterprises]. *Visnyk ekonomiky = Bulletin of the economy*, № 3, P. 97–112. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1268> [in Ukrainian].
14. Собко О., Крисоватий І.А. Вдосконалення управління інноваційними проектами та поживлення інноваційної активності підприємств України. *Вісник економіки.* 2021. № 3. С. 97–112. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1268>.
15. Sobko, O. M. (2016). Kreatsiia vartosti intelektualnoho kapitalu pidpriemstva yak sfera formuvannia konkurentnykh perevah [Creation of the value of the enterprise's intellectual capital as a sphere of formation of competitive advantages]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky = Ukrainian Journal of Applied Economics*, Vol. 1, № 4, P. 120–128 [in Ukrainian].
15. Собко О. М. Креация стоимости интеллектуального капитала предприятия как сфера формирования конкурентных переваг. *Український журнал прикладної економіки.* 2016. Том 1. № 4. С. 120–128.
16. Sobko, O. M., Krysovaty, I. A. (2021). Otsiniuvannia vplyvu intelektualnoho potentsialu na rozvytok innovatsiinoho pidpriemnytstva v Ukraini [Assessment of the impact of intellectual potential on the development of innovative entrepreneurship in Ukraine]. *Ekonomichniy analiz = Economic analysis*, Vol. 31, № 2, P. 62–69. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42684> [in Ukrainian].
16. Собко О. М., Крисоватий І. А. Оцінювання впливу інтелектуального потенціалу на розвиток інноваційного підприємництва в Україні. *Економічний аналіз.* 2021. Том 31. № 2. С. 62–69. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42684>.
17. Floryda, R. (2018). Homo creativus. Yak novyi klas zavoiovuie svit [Homo creativus. How a new class conquers the world]. Kyiv: Nash format. 380 p. [in Ukrainian].
17. Флорида Р. Homo creativus. Як новий клас завойовує світ. Київ: Наш формат, 2018. 380 с.
18. Floryda, R. (2019). Kryza urbanizmu. Chomu mista robliat nas neshchasnymy [Crisis of urbanism. Why cities make us unhappy]. Trans. from English Iryna Bondarenko. Kyiv: Nash format. 320 p. [in Ukrainian].
18. Флорида Р. Криза урбанізму. Чому міста роблять нас нещасними / пер. з англ. Ірина Бондаренко. Київ: Наш формат, 2019. 320 с.